

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

прийнято рішення про евтаназію. Проте патологічний розтин після смерті виявив новоутворення на вушці серця, яке, як з'ясувалося, можна було б хірургічно видалити, тим самим урятувавши життя тварини.

Цей випадок є прикладом трагічної помилки, якої б можна було уникнути, ризикнувши. З філософської та етичної точок зору, таке рішення можна аналізувати через призму деонтологічного та утилітарного підходів.

Деонтологія, яка наголошує на обов'язках і правилах, могла б вимагати від лікаря діяти відповідно до принципу “не нашкодь” (non-maleficence). У цьому контексті ветеринар, можливо, вважав, що будь-яке втручання з високим ризиком завдасть більше шкоди, ніж користі, і тому обрав евтаназію як “менше зло”. Проте цей підхід ігнорує інший фундаментальний принцип – користь (beneficence), який зобов'язує лікаря робити все можливе для порятунку життя пацієнта. Якщо б лікар ризикнув і провів операцію, навіть за умов невизначеності, він би діяв відповідно до етичної імперативи Канта про необхідність діяти так, щоб твої дії могли стати універсальним законом. Іншими словами, якщо кожен лікар у подібній ситуації утримувався б від ризику, багато пацієнтів, чиє життя можна було б врятувати, залишалися б без шансів.

Утилітарний підхід, навпаки, зосереджується на максимізації користі та мінімізації страждань. У даному випадку евтаназія могла здатися менш болісним рішенням для тварини та її власника, але вона не враховувала потенційної користі від хірургічного втручання. Якщо б операція була успішною, тварина могла б жити далі, а страждання власника від втрати улюбленця були б уникнені. Таким чином, ризик був би виправданим, адже очікувана користь перевищувала ймовірність негативного результату. Цей випадок також підкреслює важливість професійної сміливості та відповідальності. Лікар, який ухвалює рішення, повинен не лише дотримуватися етичних норм, але й брати на себе відповідальність за можливі наслідки.

Невизначеність у медицині – це невід'ємна частина професії, і уникнення ризику за будь-яку ціну може призвести до втрати шансів на порятунок. Як зазначають багато етичних кодексів, ветеринар має діяти в інтересах пацієнта, навіть якщо це вимагає відходу від стандартних процедур чи прийняття складних рішень.

Прикрість цього випадку полягає в тому, що рішення про евтаназію було передчасним і базувалося на страху перед невідомим, а не на об'єктивній оцінці ризиків і користі. Якщо б лікарі ризикнули, провівши додаткові діагностичні тести чи оперативне втручання, життя тварини могло б бути врятоване. Це демонструє, що іноді ризик є не лише виправданим, але й повністю необхідним, коли йдеться про збереження життя. Без готовності ризикувати медицина втрачає свою сутність – бути мистецтвом порятунку.

Ризикувати – точно варто, коли існує реальна можливість врятувати життя, навіть за умов невизначеності. Лише так медицина може відповідати своєму вищому призначенню – захищати життя і зменшувати страждання. Цей кейс має стати уроком для всіх професіоналів ветеринарної медицини: іноді ризик – це не лише право, але й обов'язок!

УДК: 636.15.2.3.4.1.

ВОЛИНЕЦЬ А.А., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

БІОЕТИЧНІ НОРМИ ЕВТАНАЗІЇ

Евтаназія є необхідною складовою ветеринарної практики, але її використання має бути обґрунтованим і відповідати етичним нормам. Цей метод не можна застосовувати бездумно чи через зручність, адже все живе прагне до життя.

Ключові слова: евтаназія, тварини, власник, лікар.

Евтаназія – це крайній вибір, який може постати перед власником тварини у складній ситуації ветеринарної медицини. Вона є проявом гуманного ставлення до тварин, коли їхнє життя супроводжується нестерпними стражданнями, що не піддаються лікуванню. На мою думку, евтаназія має бути винятковим заходом, на який ветеринарний лікар і власник погоджуються з метою припинення страждань тварини.

Один випадок із мого життя змусив мене замислитися над етичними аспектами цього питання. Під час візиту до мого ветеринара Ольги, яка завжди ставилася до мене з повагою і підтримувала мене як майбутню колегу, я стала свідком такої ситуації. Переді мною в черзі стояв чоловік, який зніяковіло звернувся до лікаря:

– Ольга, а чи є щось, щоб усипити собаку?

Вона пояснила, що евтаназія здійснюється шляхом внутрішньовенного введення наркозу, що забезпечує безболісний відхід тварини. На це клієнт зауважив, що шукає щось для внутрішньом'язового введення, і зізнався, що хоче позбутися старого собаки, якого тепер "зайве" годувати, бо бабуся взяла нове цуценя.

Ольга була обурена такою мотивацією і відповіла, що евтаназія проводиться лише за наявності медичних показань, а не через вік чи економічні міркування. Вона зазначила:

– У нас теж пенсіонери хочуть їсти, але ж ми їх не усипляємо. Собака заслуговує на гідну старість і природну смерть.

Я повністю підтримую її позицію. Евтаназія повинна бути актом милосердя, а не засобом позбавлення від небажаних проблем. Старість, незалежно від того, йдеться про людину чи тварину, заслуговує на повагу. Всі живі істоти мають право на життя, і лише важка хвороба або нестерпні страждання можуть стати підставою для прийняття такого рішення.

Таким чином, евтаназія є необхідною складовою ветеринарної практики, але її використання має бути обґрунтованим і відповідати етичним нормам. Цей метод не можна застосовувати бездумно чи через зручність, адже все живе прагне до життя.